

Kaupunkiympäristön toimiala
Apulaiskaupunginjohtaja Anttila Tero

22.4.2022

VD/9634/03.00.00/2021

Vantaan kaupungin kommentit luonnoksesta hallituksen esitykseksi rakentamislaki

Ympäristöministeriössä on valmisteltu maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistusta vuodesta 2018 lähtien. Työn tuloksena syksyllä 2021 lähetettiin lausuntokierrokselle ehdotus hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakentamislaki, jonka oli tarkoitus korvata nykyinen maankäyttölaki kokonaisuudessaan. Vantaan kaupunginhallitus antoi lakiluonnoksesta lausunnon päätöksellään 30.11.2021 § 13. Lausunnossaan kaupunginhallitus vaati kokonaisuudistuksen valmistelun keskeyttämistä.

Kaavoitus- ja rakentamislaki sai lausuntokierroksella erittäin kriittisen vastaanoton, minkä johdosta ympäristöministeriö päätti keskeyttää kokonaisuudistuksen valmistelun ja viedä eteenpäin pelkät rakentamista koskevat muutokset. Käytännössä muutos on tarkoitus toteuttaa niin, että nykyinen maankäyttö- ja rakennuslaki jaetaan kahdeksi erilliseksi laiksi. Rakentamislaki sisältää rakentamiseen ja rakennusvalvonnan järjestämiseen liittyvät pykälät, jotka uudistuvat kauttaaltaan. Jäljelle jäävistä maankäyttö- ja rakennuslain pykälästä muodostetaan uusi alueidenkäyttölaki. Sisällöltään alueidenkäyttölain pykälät jäisivät ennalleen lukuun ottamatta rakentamislain tapahtuvien muutosten vuoksi tehtäviä tarkistuksia.

Ympäristöministeriö julkaisi luonnoksen ehdotukseksi hallituksen esitykseksi rakentamislaki 11.4.2022 ja järjesti asiasta kuulemistilaisuuden 13.4.2022. Lisäksi ministeriö on antanut sidosryhmille mahdollisuuden kommentoida lakiluonnosta perjantaihin 22.4.2022 saakka. Kuulemisen ajoittuminen pääsiäisviikolle tarkoittaa sitä, että kirjallisten kommenttien jättämiseen on aikaa vain 7 arkipäivää.

Vantaan kaupunki toteaa, että nyt järjestetty kuuleminen ei täytä asiallisen lainvalmistelun kuulemiselle asetettuja edellytyksiä. Kaupunki edellyttää uuden kuulemiskierroksen järjestämistä, jotta sidosryhmillä olisi tosiasiallinen mahdollisuus perehtyä aineistoon ja lausua siitä. Vantaa katsoo kuitenkin välttämättömäksi esittää jo nyt joitain yleisen tason kommentteja lakiluonnoksen sisällöstä sekä kuulemismenettelyn riittämättömydestä. Kaupungin näkemyksen mukaan lakiehdotus on edelleen paikoin keskeneräinen ja ristiriitainen. Kokonaisuuden arviointia vaikeuttaa se, että keskeisiä asetusluonnoksia ei ole julkaistu. Kaupunki myös pitää erittäin ongelmallisena alueidenkäytön ja rakentamisen eriyttämistä kahteen eri lakiin ja katsoo, että eriytettyllä mallilla ei ole mahdollista saavuttaa lakiuudistukselle asetettuja tavoitteita. Kokonaisuuden hajauttaminen hämärtää uudistuksen vaikutuksia erityisesti kaavoitusjärjestelmän ja rakentamisen lupajärjestelmän rajapinnoilla, mikä näkyy mm. hajarakentamisen ohjauksen kokonaisuudessa.

Voimassa olevan hallintosäännön luvun 10 § 1 kohdan 1 mukaan lautakunta tehtäväalueellaan päättää esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille. Kaupunkiympäristölautakunta on päätöksellään 21.9.2021 § 12 delegoinut toimivallan kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajalle, kun lausunto on merkitykseltään vähäinen ja perustuu kaupungin aiempiin linjauksiin.

Koska ympäristöministeriö on antanut aikaa kirjallisten kommenttien esittämiseen vain muutamia päiviä, ei ole mahdollista valmistella lausuntoa toimielinkäsittelyyn. Ylipäätään lähes 500-sivuiseen aineistoon huolella perehtyminen lausuntovalmistelun edellyttämällä tasolla ei ministeriön antamassa ajassa ole ollut mahdollista. Päätöksen liitteenä olevan muistion sisältämät huomiot lakiluonnoksen asiasisällöstä perustuvat kaupunginhallituksen aiempaan, kaavoitus- ja rakentamislakiluonnoksesta antamaan lausuntoon. Selvyden vuoksi kuitenkin todetaan, ettei tällä päätöksellä annettavia kirjallisia kommentteja voi pitää varsinaisena lausuntona, koska lausuntovalmistelun edellyttämää aikaa ei ole ollut käytössä.

Päätös / Apulaiskaupunginjohtaja

Päätän antaa ympäristöministeriölle liitteen mukaiset Vantaan kaupungin kirjalliset kommentit luonnoksesta hallituksen esitykseksi rakentamislaki.

Vantaa 22.4.2022

Kaupunkiympäristön toimiala
Apulaiskaupunginjohtaja Anttila Tero

22.4.2022

VD/9634/03.00.00/2021

Anttila Tero
Apulaiskaupunginjohtaja

Liitteet Vantaan kaupungin kommentit luonnoksesta hallituksen esitykseksi rakentamislainsiksi 22.4.2022

Allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.

Täytäntöönpano Talous- ja hallintopalvelut / Nummi

Päätös on yleisesti nähtävänä

Aika 22.4.2022

Paikka Vantaan kaupungin internetsivulla paatokset.vantaa.fi

Tiedoksianto asianosaiselle

Annettu tiedoksi sähköisesti

Pvm: 22.4.2022

Vastaanottajat: Ympäristöministeriö, kaupunkiympäristölautakunta

Muutoksenhakukielto

Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)